

IVICA MIHALJEVIĆ

DEKAN MEDICINSKOG FAKULTETA
OSIJEK

Poštovani članovi akademske zajednice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i dragi prijatelji, monografija Medicinskog fakulteta Osijeku izdana je 2023. godine povodom obilježavanja 25 godina samostalnog rada Medicinskog fakulteta Osijek i 45 godina kontinuiteta studiranja medicine u Osijeku.

Medicinski fakultet Osijek kao sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strassmayera u Osijeku utemeljen je 1998. godine. Nastao je u vrijeme kada su rane od Domovinskog rata još bile svježije, odnosno iste godine kada je dovršena mirna reintegracija hrvatskog Podunavlja i kada je istočna Hrvatska konačno postala cjelovita i slobodna.

Osijek je u povijesti bio važno vojno središte, smješten na Hadrijanovom limesu pa na granici prema Osmanlijskom carstvu. Prva bolnica u gradu bila je upravo vojna bolnica. Istočna Hrvatska oduvijek je bila bedem Europe i uvijek jasno opredijeljena i okrenuta prema zapadu. Tijekom nedavne pandemije svi smo se imali prilike podsjetiti što znači živjeti u opasnosti od zaraze i koliko su bitne mjere izolacije i karantene, a upravo je Vojna krajina uz osječki generalat u prošlosti bio neprobojna izolacija, ne samo od drugih kultura, nego i od bolesti i epidemija koje su sa sobom nosili brojni vojni pohodi. Zahvaljujući izvrsno organiziranoj zaštiti uz pomoć sanitarnog kordona, u 18.

stoljeću nije bilo čestih niti velikih proboja kuge u Austro-Ugarsku Monarhiju, unatoč tome što je kuga stalno tinjala u Osmanlijskom carstvu.

Međutim, civilno stanovništvo Slavonije, Baranje i Srijema nije imalo zadovoljavajuću razinu zdravstvene skrbi. Prekretnica se dogodila 1874. godine kada je donešen zakon koji je postavio temelje modernog zdravstva. Te je godine otvorena i jedna od najsuvremenijih bolnica na jugoistoku Europe, pa i na području Habsburške Monarhije – osječka bolnica, koja iduće godine slavi 150 godina svog utemeljenja. Izgradnja osječke bolnice u Donjem gradu, na tada prostranom prostoru uz rijeku Dravu, završena je 1874. godine zahvaljujući dijelu sredstava iz Huttler-Kollhofer-Monspergerove zaklade koju su osnovali tadašnji osječki kožar, gostioničar i isusovac. Iste godine, u Osijeku osnovano je i Društvo slavonskih liečnika čija je jedna od aktivnosti bila i promicanje ideje za osnivanjem domaćeg medicinskog visokoškolskog učilišta. Glasnik Društva slavonskih liečnika počeo se izdavati 1877. godine, na čijim su stranicama ispisane težnje za razvijanje svijesti o zaštiti zdravlja, borbi protiv epidemija i drugih bolesti te jačanju staleških interesa. Unatoč velikim koracima ostvarenim 1874. godine, razina zdravstvene skrbi u Slavoniji i dalje nije bila na zadovoljavajućoj razini. Naime, u 19. stoljeću na 10.175 stanovnika Slavonije radio je jedan liječnik.

Tome se ne terba čuditi s obzirom da je tek 1917. godine osnovan prvi medicinski fakultet u Hrvatskoj - Medicinski fakultet u Zagrebu. Time je ostvaren veliki cilj, ali s vremenom pokazalo se da jedno visoko medicinsko učilište ne može zadovoljiti potrebe cijele Hrvatske i stoga je 1955. godine u sklopu Sveučilišta u Zagrebu osnovan Medicinski fakultet u Rijeci, koji se je osamostalio 1957. godine. Dislocirani studiji medicine Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu otvoreni su u Splitu i Osijeku 1979. godine, a osamostalili su se 1997. i 1998. godine. Zahvaljujući dislociranom Studiju medicine, ključni odjeli tadašnje Opće bolnice Osijek, Odjel za unutrašnje bolesti 1986. godine, te kasnije, Odjel za psihijatriju, Odjel za urologiju i Odjel za kirurgiju, dobili su status klinika Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Na taj način pokrenut je razvoj sveučilišne klime u Općoj bolnici Osijek i trend njezina prerastanja u Kliničku bolnicu Osijek 1992. godine.

Daljnijim razvojem, izgradnjom, opremanjem i izborima djelatnika u znanstvena, nastavna, znanstveno-nastavna i stručna zvanja, Klinička bolnica Osijek 2009. godine postaje Klinički bolnički centar Osijek koji je danas glavna

i najveća nastavna baza Medicinskog fakulteta Osijek. KBC Osijek sada ima 12 klinika, 6 kliničkih zavoda, 6 zavoda i 3 referentna centra Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske. U nastavnim bazama i suradnim medicinskim ustanovama Fakulteta izvan Osijeka, studenti se mogu upoznati sa specifičnostima njihove organizacije i rada, te pojedinim dijagnostičko-terapijskim postupcima koji se ne provode u KBC-u Osijek. Tek na klinikama na kojima rade vrhunski obrazovani, visoko etični i visoko specijalizirani stručnjaci, studenti mogu spoznati veliku vrijednost i odgovornost poziva liječnika.

Završetkom izgradnje zgrade temeljnih biomedicinskih znanosti, s ukupnom površinom 2.479 m² i osiguravanjem materijalnih sredstava, ispunjeni su uvjeti za osnivanje samostalnog medicinskog fakulteta 1998. godine. Iako je Medicinski fakultet Osijek relativno mlad medicinski fakultet u Hrvatskoj, iz njega je 2017. godine izrastao je još jedan potpuno novi fakultet – Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek. Gotovo dvadesetogodišnjim predanim radom nastavnika, djelatnika i studenata Fakulteta stvorili su se uvjeti za otvaranje još jedne potpuno nove akademske institucije iz područja biomedicine i zdravstva, što je važan uspjeh mladog Fakulteta. Osnivanjem Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek iz Medicinskog fakulteta Osijek izdvojen dio studijskih programa i djelatnika, te infrastrukture, čime je Fakultet doprinio daljnjem razvoju Sveučilišta bez čije podrške ne bi niti postojao, a i razvoju našeg grada u kojem je prema podacima svaki peti stanovnik student.

Danas je Medicinski fakultet Osijek moderno ustrojeno visoko učilište s 26 katedri koje izvodi kvalitetno obrazovanje na svim razinama sveučilišnih studija.

Aktualno se izvode na prijediplomskoj razini:

1. Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij Medicina
2. Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij Medicina na njemačkom jeziku
3. Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij Farmacija
4. Sveučilišni prijediplomski studij Medicinsko laboratorijska dijagnostika
5. Sveučilišni diplomski studij Medicinsko laboratorijska dijagnostika
6. Interdisciplinarni diplomski studij "Biotehnologija" na engleskom jeziku

Na poslijediplomskoj razini izvode se:

1. Poslijediplomski doktorski studij Biomedicina i zdravstvo

2. Sveučilišni specijalistički studiji: Anesteziologija, reanimatologija i intenzivna medicina; Neurologija; Oftalmologija i optometrija; Opća interna medicina; Psihijatrija; Ultrazvuk u kliničkoj medicini: smjer kardiologija i Kardiologija

Fakultet provodi znanstveno-istraživački i stručni rad u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, znanstvenim poljima temeljne medicinske znanosti, kliničke medicinske znanosti i javno zdravstvo.

U posljednjih nekoliko godina Fakultet je doživio velike razvojne promjene. Akademske godine 2020./2021. otvorena su vrata stranim studentima osnivanjem Sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog studija Medicina na njemačkom jeziku, koji je prvi takav studij u Hrvatskoj. Studij se realizira s partnerom AMEOS grupom koja upravlja s oko stotinu zdravstvenih ustanova u Njemačkoj, Austriji i Švicarskoj. Danas je Fakultet visokoobrazovna ustanova u kojoj ukupno studira oko 1.000 studenata, od kojih njih osamdesetak s njemačkog govornog područja - Njemačke, Austrije i Švicarske. U rujnu 2022. godine na Fakultetu otvoreno je više od 800 m² novouređenih i opremljenih nastavnih, istraživačkih i studenskih prostora čime je zaokružena financijski vrlo vrijedna investicija. Učinjenom adaptacijom i opremanjem Medicinski fakultet Osijek ostvario je preduvjete za nastavni rad u modernim kabinetima za usavršavanje kliničkih vještina i suvremenim anatomskim sekcir-salama. Također, adaptirani prostori namijenjeni su za znanstveno-istraživački rad u sklopu projekta Znanstveni centar izvrsnosti za personaliziranu brigu o zdravlju čiji je nositelj Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku, te za studentske prostore i prostore za rad studentskih udruga. Fakultet također kao partner sudjeluje u projektu Znanstveni centar za temeljnu, kliničku i translacijsku neuroznanost "Eksperimentalna i klinička istraživanja hipoksijsko-ishemijskog oštećenja mozga u perinatalnoj i odrasloj dobi" čiji je nositelj Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Najrecentnije ostvarenje Fakulteta svakako je upis prve generacije studenata na Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij Farmacija u akademskoj godini 2023./2024. Studij farmacije nastao je kao odgovor Sveučilišta na zahtjeve tržišta rada a rezultat je višegodišnjeg zalaganja Medicinskog

fakulteta Osijek i Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek za pokretanje ovog poželjnog i potrebnog studijskog programa. Navedeni studij prijeko je potreban u istočnoj Hrvatskoj, te će utjecati na manji odlazak mladih ljudi s našeg područja.

Dvadeset i pet godina nije puno, ali monografija izdana prigodom obilježavanja 25. obljetnice samostalnog rada Medicinskog fakulteta Osijek, mnoge će sigurno iznenaditi određenim brojevima i podacima. Na našem Fakultetu diplomu je steklo ukupno 2.817 studenta. Od toga je 1.466 diplomiranih doktora medicine, što je prosječno 60 doktora medicine godišnje. Ostalih 1.351 student stekao je diplomu na prijediplomskim i diplomskim studijima Sestrinstvo i Fizioterapija koji su se na Fakultetu izvodili do akademske godine 2017./2018. te prijediplomskom i diplomskom studiju Medicinsko-laboratorijska dijagnostika koji se izvode i danas. Dosad je na Fakultetu obranjeno 369 doktorata medicinskih znanosti. Medicinski fakultet Osijek uveo je i akreditirao sedam sveučilišnih specijalističkih studija koji su velikom broju specijalizanata iz naše regije omogućili da ovaj dio obrazovanja u sklopu specijalističkog usavršavanja doktora medicine obave bliže mjestu svog rada i stanovanja.

Od osnutka Fakulteta (1988.) do danas, u znanstvenim i stručnim časopisima objavljeno je 3.413 radova koji su citirani 25.707 puta, h index 63 (WOS All Databases). Objavljen je i 2.746 sažetak s domaćih i međunarodnih skupova, 346 poglavlja u knjigama i 263 radova u zbornicima skupova. Izdane su 53 uredničke i 50 autorskih knjiga (baza CROSBİ).

Kako bi sveukupna djelatnost Fakulteta funkcionirala ali se i istovremeno razvijala brine 251 zaposlenih djelatnika Fakulteta. Od toga je 135 nastavnika na znanstveno-nastavnim radnim mjestima, 69 na suradničkim radnim mjestima (asistenti i viši asistenti), pet na nastavnim radnim mjestima, sedam laboranata i viših laboranata, te 35 djelatnika na nenastavnim radnim mjestima.

Mišljenja sam da su predstavljeni brojevi impresivni za samo 25 godina djelovanja Medicinskog fakulteta Osijek. Međutim, ne zaboravljamo tko je najbitniji u ovom procesu i snaga koja nam omogućuje da napredujemo i rastemo, a to su naši studenti. Podsjećamo da studije našeg Fakulteta upisuju najkvalitetniji maturanti i svjesni smo odgovornosti koju imamo prema njima.

Trudimo se unaprijediti nastavni proces i ulaganjem u nastavnike i u nastavne prostore i opremu našeg Fakulteta. O zadovoljstvu studenata Medicinskog fakulteta Osijek govore rezultati Jedinstvene sveučilišne studentske ankete prema kojima je ukupna prosječna ocjena kojom su studenti ocijenili nastavnike i nastavu na Fakultetu u zadnjih pet akademskih godina iznosila od 4,69 do 4,84 što ukazuje na iznimno zadovoljstvo studenata izvođenjem studijskih programa.

I to su podatci koji nas vesele, ali potrebno se podsjetiti da je medicina na neki način ono što ljude čini ljudima, a u njezinom je temelju briga za drugoga, bez čega ne bi bio moguć život u zajednici. Povijest ljudskog roda praćena je dokazima koji ukazuju da su oduvijek postojale bolesti i da su oduvijek ljudi liječili jedni druge.

Medicina nije uvijek bila toliko uspješna u održavanju ljudskog zdravlja, sprječavanju i liječenju bolesti i produljivanju očekivanog ljudskog vijeka, kao što je to danas. Živimo u doba kada medicina ruši granice prirode zahvaljujući svojoj usmjerenosti prema znanosti, odnosno medicini utemeljenoj na dokazima. Medicina je i znanost i praksa, a temelj medicine su ljudi.

Biti liječnik poseban je poziv. Ne radi se samo o znanju i znanosti, vještini liječenja tijela, već i o cjelokupnoj brizi za svoga bližnjega. Zdravlje nije samo zdravo tijelo, već cjelokupna dobrobit osobe. Zahvaljujući jednom od najzaslužnijih liječnika, našem Slavoncu Andriji Štamparu, svjesni smo da je zdravlje osobe ujedno i zdravlje zajednice. Vrlo su često baš liječnici ti koji preuzimaju odgovornost i postaju političari i javne osobe – jer biti liječnik samo po sebi znači svakodnevno donošenje važnih odluka i preuzimanje odgovornosti za druge.

Naš Fakultet usmjeren je ka studentima, ali svojim primjerom nastojimo biti predvodnici na Sveučilištu – posvećeni smo znanosti i nastojimo biti uspješni ne samo u hrvatskim, nego i u europskim i svjetskim okvirima.

Nadalje, osim što obrazovanjem novih liječnika, prvostupnika i magistara medicinsko-laboratorijske dijagnostike, te magistara farmacije pridonosimo postizanju visoke razine kvalitete zdravstvene skrbi, mislimo i na kadrovske potrebe istočne Hrvatske u kojoj djelujemo.

I dalje cijela Hrvatska ima problem s nedostatkom zdravstvenoga osoblja. Naša misija je preokrenuti nepovoljne trendove i doprinijeti rješavanju tog problema. Također, aktualni problem Slavonije je i iseljavanje mlađih

stanovnika. Mobilnost studenata i nastavnika, međunarodni projekti, članstva u međunarodnim udrugama i studijski programi na stranim jezicima oblici su internacionalizacije koja je vrlo važna za daljnji razvoj Fakulteta. Otvaranje novih studijskih programa na Fakultetu omogućuje stranim studentima, ali i drugoj generaciji najbrojnije zajednice naših iseljenika – one u Njemačkoj, da studiraju medicinu u Hrvatskoj. Nadamo se i ne sumnjamo da će se pojedini od njih trajno vratiti i odabrati svoj dom i mjesto rada u Hrvatskoj.

Iako nemamo veliki broj studenata, nastojimo to preokrenuti u prednosti – na što neposrednije fokusiranje na vrlo kvalitetne studente i naše zaposlenike, nastavno i nenastavno osoblje, koji su usmjereni ka međusobnoj suradnji i suradnji s drugim institucijama te da budemo fleksibilni, okretni i interdisciplinarni.

Mislim da smo na dobrom smo putu što dokumentira i ova monografija izdana prigodom 25. obljetnice samostalnog rada, kojom želimo sačuvati od zaborava važnije datume i događaje u razvoju Medicinskog fakulteta Osijek i koja nam može poslužiti kao podsjetnik na učinjeno i kao smjerokaz za naš daljnji razvoj.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'D' followed by a dashed line and the letters 'P. I.'.

IVICA KOSTOVIĆ

REDOVITI ČLAN HAZU

Kao svjedoku čitavog razvojnog procesa Medicinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku pripala mi je čast da napišem jedan od uvodnika.

Svrha mojeg uvodnika nije objasniti bogate temelje povijesti medicine u Osijeku i Slavoniji, kao ni sva nastojanja slavonskih liječnika koja su počela djelovanjem Društva slavonskih liječnika 1874. godine, kao ni sve dionike koji su doprinijeli stručnom, znanstvenom i nastavnom procesu. Želim istaknuti okolnosti koje su dovele do formalnog osamostaljenja Medicinskog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, ustanove koja je svečano otvorena 22. rujna 1998. Te okolnosti objašnjavaju zašto je Ministarstvo znanosti i tehnologije u ime Vlade Republike Hrvatske dalo akreditaciju za osnivanje te visokoškolske ustanove, osnovane na temelju odluke Sveučilišta u Osijeku. Odmah želim istaknuti da potreba za liječnicima nije bila presudna jer je već sedamnaest godina uspješno djelovao dislocirani studij Medicinskog fakulteta u Zagrebu u koji su bile uključene klinike Opće bolnice u Osijeku. Na prvom mjestu Vlada Republike Hrvatske bila je svjesna da su ratna razaranja i žrtve u Osijeku i Slavoniji bile takve da se bez djelovanja Opće bolnice Osijek ne bi mogla održati obrana Slavonije i zadržati civilno stanovništvo. Djelovanje Kriznog stožera Opće bolnice ukazalo je na činjenicu da to područje mora

imati samostalno visoko školstvo u području biomedicine, koje je prije-ko potrebno za edukaciju, znanstveno-istraživački rad i osiguranje zdravlja pučanstva. Temeljni preduvjeti bili su ispunjeni, s obzirom na višegodišnje iskustvo dislociranog studija, kao i koncept tradicionalnog srednjoeuropskog biomedicinskog učilišta, u kojemu djeluju temeljne, kliničke i javnozdravstvene znanstveno-nastavne jedinice. Činjenica je da je tijekom Domovinskog rata u Općoj bolnici Osijek obrađeno više od 7000 stradalnika Domovinskog rata. Nadalje, svi nastavnici koji su djelovali u dislociranom studiju medicine u Osijeku, kao i studenti, bili su spremni obavljati nastavu i u ratnim okolnostima pa sam kao v. d. dekana Medicinskog fakulteta u Zagrebu, zajedno s prodekanom za dislocirane studije prof. dr. sc. Matkom Marušićem, odobrio nastavak nastave koja se održavala sve do potpune okupacije Vukovara 18. studenoga 1991. Uprava Medicinskog fakulteta u Zagrebu smatrala je da će nastavak studija djelovati povoljno na moral branitelja i stanovništva. Sama uloga Opće bolnice Osijek, kao i spremnost Medicinskog fakulteta u Zagrebu da podrži sva nastojanja nastavnika u Osijeku i Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku, sigurno je djelovala na opće zajedništvo u obrani Slavonije kao ključnog dijela obrane Hrvatske. Svi navedeni nastavnici i istraživači i medicinsko osoblje potanko su nabrojani u poglavlju koje je za monografiju povodom 100. obljetnice Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu naveo i istaknuo u svom članku prvi dekan samostalnog Medicinskog fakulteta u Osijeku prof. dr. sc. Antun Tucak, dopisni član HAZU-a. Za te liječnike i nastavnike djelovanje u Osijeku omogućilo je mnoge nezaboravne trenutke i osjećaj doprinosa obrani Hrvatske, bez obzira na to što mnogu nisu izravno djelovali u postrojbama i na samoj bojišnici.

Druga važna okolnost koja je doprinijela donošenju odluke o osnivanju Medicinskog fakulteta u Osijeku bilo je snažno i argumentirano djelovanje Odbora za pokretanje studija medicine koje je 1994. godine osnovalo Upravno vijeće Sveučilišta u Osijeku. Tom djelovanju značajnu podlogu činila je politička volja na svim razinama, od lokalne samouprave do Vlade i Sabora. Ta politička volja bila je odraz želje da se Slavoniji pruži prilika za samostalno djelovanje na vrlo složenom području visokog školstva u području biomedicine (vidi članak Marušić 1989, Fatović-Ferenčić i Tucak 2008).

Treća okolnost bila je da su sazreli uvjeti za izgradnju Zgrade temeljnih medicinskih znanosti. Taj je uvjet za mene osobno kao bivšeg dekana Medicinskog

fakulteta bio izuzetno bitan. Naime, kao profesor na mnogim sveučilištima u inozemstvu mogao sam usporediti temeljna biomedicinska istraživanja u svijetu sa shvaćanjima kakva su bila očitovana prilikom osnivanja fakulteta u bivšoj socijalističkoj Jugoslaviji, u Tuzli i Banja Luci. I u novije vrijeme u Hrvatskoj pri zahtjevima za osnivanje Medicinskih fakulteta ne prepoznaje se dovoljno značenje temeljnih medicinskih znanosti. Međutim, prof. Tucak je taj temeljni postulat biomedicine u cijelosti prihvatio i za njega se borio pa su Grad, Županija, Sveučilište u Osijeku na čelu s rektoricom Kralik, kao i Ministarstvo znanosti tehnologije Vlade Republike Hrvatske iznašli sredstva pa je zgrada s potrebnim učionicama i laboratorijima dovršena do svečanog otvaranja Medicinskog fakulteta. Sljedeći trenutak koji je bio bitan za mene kao ministra koji je finalizirao odluku o akreditaciji bilo je povjerenje koje sam imao u prof. Antuna Tucaka. Znao sam da takav zahtjevan proces osnivanja, izgradnje, regrutiranja nastavnika za novi Medicinski fakultet nije moguće obaviti bez snažne, energične, uporne i domoljubne osobe. Za svaki uvjet koji bi postavio (npr. nema nastavnika za pojedini predmet) prof. Tucak je već drugi dan imao rješenje ili je započeo proces rješavanja. Stoga je u cijelosti razumljivo da je za prvog dekana izabran prof. dr. sc. Antun Tucak.

U svim procesima osnivanja novih visokoškolskih obrazovnih ustanova potrebna je politička volja u najširem smislu (ne pojedinačne političke stranke). To je posebno bitno za osnivanje Medicinskih fakulteta jer imaju najkompleksniju strukturu obrazovnog procesa od kojeg se gotovo dvije trećine odvijaju u kliničkim ustanovama. Ravnoteža temeljnih, kliničkih i javnozdravstvenih sadržaja zahtijeva suradnju više područja djelovanja svake Vlade. Upravo je ta politička volja da se ispune svi ti složeni uvjeti došla do izražaja 22. rujna 1998., kada su na svečano otvaranje došli i predsjednik Vlade Republike Hrvatske Zlatko Mateša, ministar zdravstva prof. dr. sc. Željko Reiner, župan Srećko Lovrinčević, gradonačelnik Zlatko Kramarić, rektorica Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku prof. dr. sc. Gordana Kralik, dekan Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Niko Zurak, a ustanovu je blagoslovio biskup đakovački, vrhbosanski i srijemski monsinjor dr. Marin Srakić. Bio sam prisutan u svojstvu potpredsjednika Vlade za društvene djelatnosti i ministra znanosti tehnologije. Tu bih istaknuo da sam imao i delikatnu ulogu jer, osim akreditacije i podrške, trebalo je osigurati i financijska sredstva.

Na kraju želim istaknuti da je za osnivanje samostalnog Medicinskog fakulteta bilo ključno da su pročelnici katedre bili ugledni profesori koji su preuzeli obvezu ne samo za odvijanje nastave i znanstvenog rada nego i za izobrazbu mlađih asistenata i doktoranata do njihove pune znanstveno-nastavne samostalnosti. Sva njihova imena nalaze se u već navedenom članku profesora doktora Tucaka, kao i u drugim referencama koje prilažem. Daljnji razvitak Medicinskog fakultet pokazao je da su sve odluke vezane uz osnivanje bile ispravne i da je Medicinski fakultet zajedno s KBC-om u Osijeku glavna okosnica zdravstva u Slavoniji. Fakultet ima izvrsnu suradnju s brojnim ustanovama diljem Hrvatske i svjetskim sveučilištima. Osobno ističem ulogu prof. Antuna Tucaka, što sam i istaknuo u svom javno dostupnom izvješću kod njegovog izbora za dopisnog člana HAZU-a. Svatko tko je sudjelovao u procesu razvitka Medicinskog fakulteta u Osijeku sjeća se i zajedničkih druženja koja u našoj dragoj Slavoniji imaju posebni ugođaj. Istodobno se nadam da će moji izrazi zahvalnosti svima koji su u procesu sudjelovali i ovih par uvodnih redaka biti poticaj budućim liječnicima, studentima i medicinskom osoblju da predano rade na daljnjem razvitku Medicinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

LITERATURA:

1. Monografija povodom 100. obljetnice Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2017. (str. 127-132)
2. Fatović-Ferenčić S, Tucak A. Od Društva do Studija: proces institucionalizacije medicinskog obrazovanja u Osijeku. Med Vjesn. 2008; 40:11-24
3. Belicza B. 125-ta obljetnica konstituirajuće skupštine „Društva slavonskih liečnika u Osieku“ održane 15. prosinca 1874. godine. Med Vjesn 1999; 31(1-4): 11-16
4. Marušić M. Prijedlog sadržaja zgrade pretkliničkih zavoda Studija medicine u Osijeku kao model viđenja moderne medicine. Med Vjesn. 1989; 20:127-9

VLADO GUBERAC

REKTOR SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA
STROSSMAYERA U OSIJEKU

U godini kada Medicinski fakultet Osijek slavi 25. obljetnicu samostalnog rada, nalazimo se u 316. godini visokog školstva u Osijeku i 49. akademskoj godini Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Medicinski fakulteti se u pravilu nalaze među najkompleksnijim sastavnicama svakoga sveučilišta, zbog svoje povezanosti sa zdravstvenim institucijama i specifičnostima medicinskoga obrazovanja. Ujedno su uvijek okrenuti prema svijetu, zbog univerzalnosti medicinske znanosti i njezinoga stalnog napretka. Tijekom svojih 25 godina Medicinski fakultet Osijek postao je jedna od perjanica našega Sveučilišta. Jedna od snaga našega Sveučilišta su kvalitetni i prepoznatljivi studijski programi u STEM području, čemu u velikoj mjeri doprinosi Medicinski fakultet Osijek, razvojem novih studija usmjerenih na deficitarna zanimanja u tom području, kao što je najnoviji studij Farmacije, razvijen u suradnji s Prehrambeno-tehnološkim fakultetom Osijek, i kao matični fakultet iz kojega je nastala sasvim nova sastavnica našega Sveučilišta 2017. godine, – Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek.

Uspješnost, prepoznatljivost i ugled našega Sveučilišta utemeljeni su na djelovanju svake pojedine sastavnice, ali i njihovoj međusobnoj koheziji, a upravo su spomenuta dostignuća rezultat uspješne suradnje između sastavnica, što može poslužiti kao primjer dobre prakse. Medicinski fakultet Osijek

znatno je doprinio internacionalizaciji Sveučilišta, osnivanjem Sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog studija Medicina na njemačkom jeziku, kojom su Fakultet i Sveučilište postali mjesto obrazovanja studenata s njemačkog govornog područja.

S ponosom ističem ime Josipa Jurja Strossmayera koje naše Sveučilište nosi. Poznato je kako je on uvijek imao na umu svoju domovinu i zavičaj, bio je usmjeren na osnivanje institucija koje će čuvati identitet i vrijednosti hrvatskoga naroda. Imao je viziju i neumorno je brinuo za dobrobit bližnjih. I naše Sveučilište čuva vrijednosti kojima se on vodio, i svjesni smo odgovornosti koje sa sobom nosi činjenica da smo primarna i najveća visokoškolska institucija u istočnoj Hrvatskoj. Naše djelovanje ima izravne implikacije na život naših sugrađana i čitave populacije Slavonije, Baranje i zapadnog Srijema. Upravo je Medicinski fakultet Osijek jedna od naših sastavnica čiji su rezultati sasvim vidljivi. Zahvaljujući njima, imamo rasadnik stručnjaka koji skrbe o zdravlju čitave istočne Hrvatske, u vrijeme kada u Republici Hrvatskoj postoji manjak medicinskoga osoblja. Osnutkom studija medicine na njemačkome jeziku, otvorena su vrata stranim studentima u sklopu cilja internacionalizacije Sveučilišta. Također, i potomci naših brojnih iseljenika u Njemačkoj, dobili su priliku vratiti se u domovinu na studij medicine.

Kao rektor, u ime Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, zahvaljujem svim djelatnicima i studentima Medicinskoga fakulteta Osijek na predanome radu. Na Medicinski fakultet Osijek upisuju se studenti s prethodno ostvarenim izvrsnim uspjehom, i izvrsnu ocjenu daju svojim nastavnicima putem sveučilišne ankete. Medicinski fakultet Osijek je institucija koja na svakom planu doprinosi ostvarenju strategije i vizije razvoja Sveučilišta. Ova monografija presjek je dosadašnjega djelovanja Medicinskog fakulteta Osijek, koji je u stalnoj uzlaznoj putanji. U skladu s time, svim djelatnicima i studentima Medicinskog fakulteta Osijek želim da nastave s uspješnim radom, a Sveučilište će i dalje s ponosom podržavati vaše nove poduhvate, rast i razvoj.

IVAN ANUŠIĆ

ŽUPAN OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE

Kvalitetu života svakog čovjeka i cijele društvene zajednice u velikoj mjeri određuje i stanje zdravstvene skrbi, njena dostupnost pacijentima, opremljenost i uvjeti rada i prijema u bolnicama, domovima zdravlja i ordinacijama. Izuzetno važnu ulogu u tomu dakako ima stručnost liječnika i ostalih zdravstvenih djelatnika, a ona se ponajviše stječe tijekom školovanja i studiranja. U tom svjetlu ove godine obilježavamo 25 godina od osnivanja i početka samostalnog rada Medicinskog fakulteta Osijek, baš kao i 45 godina kontinuiranog studiranja medicine u Osijeku.

S osobitim zadovoljstvom čestitam jubilarnu obljetnicu svim sadašnjim i bivšim djelatnicima i suradnicima ove ustanove, te zahvaljujem što su svoje znanje i stručne sposobnosti prenijeli na tisuće mladih ljudi, studenata koji danas kao liječnici skrbe o zdravlju stanovnika Slavonije, Baranje i Srijema, ali i diljem Hrvatske, pa i dalje, gdje god su ih odveli životni putevi.

Medicinski fakultet Osijek važna je sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Jezgra je najveće zdravstvene ustanove istočne Hrvatske, Kliničkog bolničkog centra Osijek komu gravitira i do milijun građana kojima je Osijek najbliža adresa na kojoj održavaju svoje zdravlje, pa i spašavaju živote.

Djelovanje Fakulteta je veliki dobitak i za studente koji su najviša medicinska zvanja, znanja i diplome stekli ili upravo stječu u Osijeku, što je mnogima od njih olakšalo odluku da na hrvatskom istoku ostanu živjeti, a svojim radom doprinosti zdravlju građana ove regije.

Osječko-baranjska županija kontinuirano prati, pomaže i potiče rad Medicinskog fakulteta Osijek od njegova osnivanja. Sukladno raspoloživim resursima i mogućnostima činit ćemo to i nadalje u interesu i zbog zdravlja svih građana, a s uvjerenjem i odlučnosti da već narednih godina realiziramo najveću i najznačajniju investiciju istočne Hrvatske, novi Klinički bolnički centar Osijek u čijem će sklopu svoje mjesto i ulogu imati i Medicinski fakultet Osijek.

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes. The signature is positioned in the lower right quadrant of the page.

IVAN RADIĆ

GRADONAČELNIK OSIJEKA

S velikim zadovoljstvom pišem ovaj uvodnik. Monografija o 25 godina rada Medicinskog fakulteta u Osijeku svjedoči o uspješnoj i plodonosnoj suradnji između grada Osijeka i Medicinskog fakulteta, koji je kroz četvrt stoljeća postao jedna od važnijih sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera.

Medicinski fakultet Osijek nastao je iz potrebe za poboljšanjem zdravstvene zaštite i medicinske izobrazbe u Slavoniji i Baranji, regiji koja je krajem 20. stoljeća bila suočena s nedostatkom liječnika i zastarjelom infrastrukturom. Od tada pa do danas, Medicinski fakultet Osijek je neprestano rastao i razvijao se, prateći najnovije trendove i standarde u medicinskoj znanosti i praksi. Fakultet je uspostavio kvalitetne studijske programe na preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini, koji privlače brojne studente iz cijele Hrvatske i inozemstva.

Medicinski fakultet Osijek je ne samo obrazovna i znanstvena institucija, već i društveno odgovorna i angažirana zajednica, koja se brine za potrebe i dobrobit svojih studenata, djelatnika i građana. Fakultet je sudjelovao u brojnim humanitarnim akcijama, preventivnim programima, edukativnim radionicama i javnim tribinama, koje su imale za cilj promicati zdravlje, solidarnost i toleranciju u društvu. Fakultet je bio i aktivan sudionik u

obnovi grada Osijeka nakon Domovinskog rata, te u njegovom kulturnom i gospodarskom razvoju.

Grad Osijek prepoznaje važnost i vrijednost Medicinskog fakulteta Osijek za svoj napredak i prosperitet, te mu pruža podršku i poticaj na svim razinama. Grad je osigurao prostor i opremu za nastavu i znanstveni rad, financira stipendije za studente i mlade znanstvenike, sufinancira projekte i publikacije, te organizira brojne manifestacije koje promoviraju fakultet. Grad je uspostavio trajnu suradnju s fakultetom na području javnog zdravstva, socijalne skrbi, kulture i sporta.

Izvršnom suradnjom s Medicinskim fakultetom u Osijeku i svakim novim ulaganjem u njega, grad Osijek približava se tomu da postane znanstveno i medicinsko središte istoka Hrvatske, ali i šire.

U ime Grada Osijeka, zahvaljujem Medicinskom fakultetu Osijek na njegovom doprinosu kvaliteti života i zdravlja naših sugrađana, te na njegovom partnerstvu i prijateljstvu koje nas povezuje. Djelatnicima i studentima želim puno uspjeha u budućem radu i još veća postignuća u svim područjima djelovanja.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized capital letter 'R' followed by the lowercase letters 'adic'.